

OBSAH.

Úvod.

I. Dějiny zeměvědy. Napsal Dr. Bohuslav Horák.

A. Rozvoj zeměpisu ve starověku	1
B. Dějiny zeměpisu ve středověku	8
C. Doba velkých objevů	16
D. Od konce XVI. do konce XVIII. stol.	26
E. Rozvoj zeměpisu v XX. stol.	34

II. Pojem a rozdělení zeměpisu. Napsal Dr. Frant. Machát . 48

A. Všeobecný zeměpis.

I. Matematický zeměpis. Napsal Dr. Frant. Kolářek.

Úvod	53
1. Tvar a velikost země	53
2. Obzor	56
3. Určování polohy	58
4. Země jako těleso nebeské	71
5. O měření času	78
6. Zobrazování zemského povrchu:	
a) Způsob zobrazení	82
b) Měřítko	100
c) Znázornění situace	100
d) Terén	101
e) Celkový přehled zhotovování map. Druhy map	105
f) Užívání mapy	107
g) Střední hodnoty	108

II. Fyzikální zeměpis. Napsal Dr. Vladimír Novák.

I. Povaha a úkol fyzikálního zeměpisu	111
II. Fyzikální vlastnosti země jakožto tělesa	111
1. Nitro zemské	111
2. Tíže zemská	129
III. Ovzduší	131
1. Výška a složení jeho	131
2. Teplota ovzduší	132

3. Tlak a pohyb ovzduší	145
-----------------------------------	-----

4. Vlhkost ovzduší a její srážení	154
---	-----

5. Podnebí	159
----------------------	-----

IV. Moře 162

1. Rozdělení povrchu zemského v moře a pevninu	162
--	-----

2. Rozdělení moře	163
-----------------------------	-----

3. Hloubka moře a podoba dna	163
--	-----

4. Složení dna mořského	166
-----------------------------------	-----

5. Vlastnosti vody mořské	168
-------------------------------------	-----

6. Vlnění mořské	174
----------------------------	-----

7. Dmutí moře	176
-------------------------	-----

8. Mořské proudy	195
----------------------------	-----

V. Pevná země 201

1. Rozsah a rozdělení pevniny	201
---	-----

2. Výška pevnin	201
---------------------------	-----

3. Složení kůry zemské	202
----------------------------------	-----

4. Tvary povrchu pevnin a jejich vznik	203
--	-----

5. Síly exogenní	204
----------------------------	-----

A. Větrání a druhypůdy	204
----------------------------------	-----

B. Pohyby hmot působením tíže	206
---	-----

C. Účinky dešťové vody	207
----------------------------------	-----

D. Podzemní voda	208
----------------------------	-----

E. Fysické vlastnosti řek	210
-------------------------------------	-----

F. Práce řek	213
------------------------	-----

G. Ledovce	214
----------------------	-----

H. Vítr	220
-------------------	-----

I. Jezera	222
---------------------	-----

K. Působení stoj. vodstva na pobřeží	241
--	-----

6. Síly endogenní	242
-----------------------------	-----

A. Pohyby kůry zemské	242
---------------------------------	-----

B. Činnost sopečná	245
------------------------------	-----

C. Zemětřesení	249
--------------------------	-----

7. Rozdělování tvarů povrchu zemského	252
---	-----

A. Tvary vznikající činností tekoucí vody	253
---	-----

B. Vývoj a tvárnost krajiny ve vlhkých oblastech	261
--	-----

C. Tvary v oblastech zvrásněných	267
--	-----

D. Oblasti klasové . . .	271	9. Vliv výrobních podmínek na pozemk. rentu	370
E. Krajiny sopečné . . .	289	10. Člověk jako činitel výrobní	370
F. Tvary vzniklé činností ledovců . . .	291	11. Intensita výroby . . .	371
G. Tvary v oblastech nedostatečně zavlažovaných . . .	298	12. Vývojové stupně výrobních soustav . . .	371
H. Tvary pobřežní a vodorovné členy pevniny	302	13. Původ užitkových rostlin domácích zvířat . . .	374
I. Ostrovy	305	14. Klimatická pásma výrobní	375
III. Biologický zeměpis. Rostlinstvo a živočišstvo se stanoviska zeměpisného. Napsal Dr. Vladimír Novák.		15. Počátky obchodu . . .	378
I. Úvod	309	16. Vývoj obchodu v oblasti Středoze. moře . . .	380
II. Podmínky rozšíření rostlinstva	310	17. Obchodní národové a obchodní jazyky . . .	380
III. Formace rostlinstva . . .	311	18. Podněty svět. obchodu . . .	381
a) Les	311	19. Hlavní produkty světov. hospodářství a předměty světového obchodu . . .	384
b) Houštiny	315	A. Prostředky výživy . . .	384
c) Travnaté formace vegetační	315	B. Prostředky výroby průmyslové	390
d) Pouště	316	C. Obchod s výrobky průmyslovými . . .	394
e) Rostlinstvo vodní . . .	317	20. Peníze jakožto předmět světového obchodu . . .	395
IV. Podmínky života zvířecího	318	21. Velké obchodní státy . . .	397
V. Účast zvířectva na tvářnosti krajín . . .	320	22. Pojem a vývoj dopravy . . .	397
VI. Floristické a zoogeografické rozdělení země	337	23. Doprava a prostor . . .	398
IV. Všeobecný zeměpis člověka (antropogeografie). Napsal Dr. Viktor Dvorský.		24. Isochronické mapy . . .	399
I. Pojem, vývoj a rozdělení	342	25. Doprava a tvary povrchu zemského . . .	400
II. Rozčlenění lidstva podle fysických znaků . . .	344	26. Podněty a hlavní směry světové dopravy . . .	401
1. Stáří člověka	344	27. Hlavní typy dopravní . . .	401
2. Dnešní počet lidí . . .	345	28. Prostředky dopravy suchozemské	402
3. Místní rozdělení lidstva . . .	345	29. Doprava po vodách vnitrozemských	408
4. Hlavní znaky fysického rozčlenění lidstva . . .	345	30. Vývoj dopravy námořní . . .	409
5. Račy	347	31. Hlavní linie lodí plachetních	411
III. Zeměpis hospodářský (obchodní a dopravní) . . .	349	32. Linie paroplavební . . .	412
1. Základní činitelé dějů hospodářských	349	33. Obchodní loďstvo . . .	413
2. Spotřební zvyky	350	34. Pobřeží a přístavy . . .	414
3. Plocha, která je podkladem výroby	351	35. Mořské úžiny, převlaky a průplavy	415
4. Vrstvy kůry zemské . . .	351	36. Doprava zpráv	416
5. Složení půdy povrchové . . .	351	IV. Zeměpis sídelní	425
6. Povrchové tvary suchozemské	352	1. Oekumene	425
7. Moře a velké nádrže nitrozemské	369	2. Hustota obyvatelstva a hustota sídel	425
8. Podnebí	370	3. Sídla stálá a nestálá . . .	427
		4. Změna sídel	427
		5. Rozlišení hospodářských typů	428
		6. Poloha sídel venkovských	428
		7. Vývoj a typické polohy měst	428

8. Ráz sídel	429	8. Počet obyvatelstva	438
9. Připětí se sídel k půdě	431	9. Národnost	440
10. Vývoj velkých měst	431	10. Náboženství	441
V. Politický zeměpis.		11. Kulturní stupeň obyvatelstva	441
1. Politické útvary a půda	432	12. Přesuny obyvatelstva jakožto činitel státní	441
2. Velikost státního území	433	13. Politické hranice	442
3. Poloha	435	14. Rozlišení států podle síly	443
4. Obrys a středisko státu	436	15. Rozlišení států podle soustředění	444
5. Ráz států dle tvarů povrchových	436	16. Rozlišení států podle kulturního vlivu	444
6. Genetrický význam povrchových tvarů	437		
7. Lidský činitel v útvarch politických	438		

Seznam vyobrazení¹⁾.

	Strana
*1.—11. K matematickému zeměpisu	54—65
*12. Pohyb pólu v letech 1890—1896	66
*13. Metoda triangulační	67
*14. Teodolit	68
*15. Trigonometrické měření	69
*16. Nivellace	70
*17. Pochod slunce na 50° sev. šíř.	74
*18. Pochod slunce na rovníku	74
*19. Pochod slunce na obratníku raka	74
*20. Pochod slunce na sev. polárním kruhu	74
*21. Pochod slunce na sev. pólu	74
*22. Ekliptika	75
*23. Pohyb země kolem slunce	75
*24. Zemská dráha	76
*25. Rotace osy zemské	76
*26. Kužel, který opisuje prodloužená osa zemská vlivem sluneční a měsíční precese	77
*27.—28. K měření času	79—80
*29. Polární promítání gnomonické	82
*30. Aequatoriální průmět gnomonický	83
*31. Stereografické promítání v poloze polární	83
*32. Stereografické promítání v poloze aequatoriální	84
*33. Stereografické promítání v poloze obecné	85
*34. Centrální průmět mimozemský	86
*35. Orthogonální zobrazení rovníkové	86
*36. Postelovo zobrazení v obecné poloze	87
*37. Lambertovo zobrazení stejnoploché	87
*38. Breusingovo zobrazení vyrovnávací	88
*39. Isocylindrická projekce Lambertova	89
*40. Mercatorova projekce	90
*41. Kuželové promítání. (Před rozvinutím.)	91
*42. Kuželové zobrazení de l'Isleovo	91
*43. Kuželové promítání. (Po rozvinutí.)	92
*44. Americký průmět polykonický	93
*45. Sestrojení amerického průmětu polykonického	94
*46. Zobrazení Bonneovo	95
*47. Zobrazení Werner-Stabovo	96

¹⁾ Hvězdičkou označeny jsou obrazce a mapky v textě.